

NEGYEDIK PRÓBA

Beküldési határidő: 2013. május 22. - 22.00 óra

1. Feladat

Bizony, ez már az utolsó előtti megmértetés... Időközben a tavasz is megérkezett, talán most lenne csak igazán kedvetek bebarangolni a Bányavidéket. Először mégis könyvtárba hívunk benneteket, egy kis történetet elevenítve fel, a Nagybánya Festőiskola születéséről. Az első festőművészek 1896. május 6-án érkeztek meg Nagybányára, Hollósy Simon vezetésével. Hamar birtokba vették „műtermüket”, a városligeti Jókai-dombon található szénatartót, amelyről Hollósy legelőször így vélekedett: „Disznóól...” Csak kis szünet után tette hozzá, vendéglátóik megkönnyebbülésére: „...lesz, ha majd mi beleköltözünk.” Az első nyár kiemelkedő eseménye volt az akkor igen népszerű költő, Kiss József látogatása, akinek tiszteletére a nagybányai festők vállalták, hogy illusztrációkat készítenek verseinek díszkiadásához. A kötet elkészült – s ma a Teleki Magyar Ház Könyvtárának egyik büszkesége.

A feladat: Látogassatok el a Tersánszky Könyvtárba. Tekintsétek meg a gyűjtemény legértékesebb könyvritkaságait, hallgassátok meg rövid történetüket, majd vegyétek óvatosan kezetekbe Kiss József verseinek 1897-es díszkiadását. Készítsetek odahaza illusztrációt a kijelölt költeményhez. Az első festők érkezésének évfordulója alkalmából látogassatok el a nagybányai virághegyi református, vagy a postaréti (Horea út) római katolikus temetőbe, és a temetők bejáratánál is látható térképvázlatok segítségével keressétek fel legalább hat képzőművész nyugvóhelyét és helyezzetek egy-egy szál virágot rájuk. Vigyetek magatokkal kerti szerszámokat és tegyétek rendbe az egyik elhanyagolt sírhelyet. Készítsetek csoportképeket; egy-egy olyan fotó is készüljön, amely eredeti, majd kitakarított állapotában is megmutatja a rendbetett emlékhelyet!

2. Feladat

Mindannyian szerettünk és szeretünk izgalmas, ismeretlen helyeken kutakodni: felfedezni egy-egy épület, bútordarab rejtett zugait, amelyekről látszik, hogy réges-régen nem járt bennük senki; rozsdás zárok titkait keresni, kihúzigálni szúette, recsegő fiókokat és feltárni nagy, poros, kopott ládák fedelét, szekrények ajtaját; kirámolni a bennük található kincseket, öreg-illatú dolgokat, amelyeket még szüleink, de az is lehet, hogy még az ő szüleik, vagy nagyszüleik rejtettek el bennük, hogy aztán teljesen megfélekedzenek róluk. Ha most itt ülnétek mindannyian előttünk, azt mondanánk: tegye fel a kezét, aki nem kutatott, keresett ilyen helyeken? No, ugye nem sokan lennétek...?

A feladat: Keressétek meg környezetetekben „A Padlást” – azaz a helyet, ahol legszívesebben kutakodnátok, ahol feltehetően a legizgalmasabb tárgyak rejtőznek, s ahová (lehet, hogy kis meggyőző munka árán) az intendáns kíséretében fel is engednek benneteket tulajdonosaik. Nagy valószínűséggel egy valódi padlás lesz ez a hely; ha nem a tettek, akkor valamelyik szomszéd, vagy ismerős néni-bácsi házának tetőtere; fontos, hogy izgalmas, érdekes régi tárgyak, ma már kevésbé ismert, alig használt eszközök, szerszámok, edények, ruhadarabok,

játékok stb. rejtőzzenek benne. Gyűjtsetek össze minél többet ezekből! Tudakoljátok meg, írókatok le az elnevezésüket, és azt hogy milyen célt szolgáltak, mire is használták őket? Fényképezzétek le az érdekesebbeket, készíttetek csoportképet a padláson, valamint az épület előtt-udvarán, az általatok összegyűjtött tárgyak és tulajdonosaik társaságában!

3. Feladat

Nagybánya és környéke egykor nem csak a festőkről és bányászatáról volt híres, hanem fazekasai is nevezetessé tették. A környékbeli mesteremberek a város régi főterén szervezett hetivásárokon árulták termékeiket, még a múlt században is. „Fogalmam sincs, ki vásárol annyi fazekat e helyen, ahol alig-alig van az embereknek valamijük, ami fazékban főzhető... Ha én király volnék, s Nagybányának még nem volna ősi címere, ... egy vackoros körtét pingáltatnék a bányai városház kapuja fölé.” – írta Tabéry Géza, az itt élő egyszerű bányászok szegénységére célozva. Nagybánya szülötte, Tersánszky Józsi Jenő viszont a piactéren áruló hajdani borkutas asszonyokról és a borkutas korsókról ír „Félbolond” c. regényében: „A piac közepén... óriás, százados platánfák. A platánok alatt kisdud csacsifogatok. Ezeknek terhe a híres borkutas korsók. A csacsifogatok kocsisai csupa asszony. A borkutasnők, mint Bányán nevezték őket... Aztán a híres nagybányai fazekasipar remeklései, a tarkabarka cserépholmik ott sorakoznak közvetlen a borkutasok mögött...”

A feladat: Nagybánya egyik külvárosának számít, mégis olyan, mintha külön település lenne; neve ma is gyógyvizek nevét őrzi: ez Borpatak. A hangulatos völgy aljában, a felfelé vezető kocsit jobboldalán forrás található, amelyet ma is gyakran keresnek fel helybeliek, de még nagybányaiak is, hogy merítsenek ízletes vízből, amely Ferenczy Béni szobrászművész szerint „a legjobb a világon”. Töltsétek meg egy palackot a forrás vizével. Majd a völgyön továbbhaladva, annak legfelső végében keressétek fel Kőszeghy István fazekasműhelyét! Tekintsétek meg a helyet, ahol annyi szép fazekastermék és kerámia-alkotás készül, majd a palack tartalmát kóstoltassátok meg vendéglátótokkal. Ha valóban borpataki borvizet vittetek hozzá, kis kerámiaedénykét kaptok tőle (ezeket később visszakapjátok), amelyet a forrásvízzel megtöltve a Teleki Magyar Házban kell leadnotok. Akár felfele menet, akár lefelé jövet mindenképpen álljatok meg a Pokol Elek hajdani borpataki kastélyánál. Az aranybányászatból meggazdagodott legendás életű falusi tanítónak akkora vagyona volt, hogy a történet szerint még a szobája padlóját is élére állított aranypénzekkel borította. Készíttetek csoportképet az épületnél!

***

Az 1. és 3. feladathoz segítségképpen kis **térképvázlatokat** készítettünk elő, amelyeket kinyomtatva a Teleki Magyar Házban lehet átvenni, de honlapunkról is letölthetőek.

Mielőtt Kőszeghy István fazekasműhelyét felkeresnétek, **ajánlatos telefonon egyeztetni** (0743-024403; 0262-294821). Kérünk, hogy a **Tersánszky Könyvtárba tervezett látogatásokat is jelezzétek** előre a Teleki Magyar Ház telefonszámain! A Könyvtár hivatalos nyitvatartási rendje: hétfőtől-péntekig naponta 16-20 óra között, de szombaton is szívesen rendelkezésekre állunk. A művész-sírokat **a próba ideje alatt bármikor** felkereshetitek.

A feladatmegoldások közül a **fényképeket, írásokat kizárólag elektronikus postán** fogadjuk, a **dludovicus@gmail.com** ímélcímen. A levelek tárgyához (subject) feltétlenül **írjátok be a csapatnevet**, így megkönnyítitek az azonosításukat. **A versillusztrációt és a borvizes edénykéket a Teleki Magyar Házhoz kell eljuttatni!**

A beküldési határidő 2013. május 22., pontosan 22.00 óra. Sok sikert kívánunk a feladatok teljesítéséhez, de ne feledjétek: egy jó ötlet, egy kreatív feladatmegoldás sokszor mindennél többet ér!

Jó munkát, jó szerencsét!

További információk: Markó Hajnal (0740-751490), Dávid Lajos (0744-919166).

telekihaz@tmh.alphanet.ro, dludovicus@gmail.com